

Viera Šlesingerová Se Spolužáky Ze Židovské Obecné Školy

Tohle je třídní fotografie ze čtvrtého stupně židovské obecné školy v Žilině. Fotka pochází z roku 1934. Jsem čtvrtá zprava v prostřední řadě. Moje kamarádka Duca Robinsonová stojí vedle mě.

Kvůli tatínkovu povolání jsme se často stěhovali, když jsem byla malá. Z Košic jsme se stěhovali, když jsem byla ještě nemluvně. Byli jsme v Martině a Trnavě, ale byla jsem moc malá, abych si na to víc pamatovala. Moje první vzpomínky jsou z Bratislavy, kde jsem začala chodit do obecné školy. Škola byla známá jako cvičná lidová škola, kde učili učitelé-praktikanti. Pamatuju si jednoho učitele, pana Musila, který zavedl to, čemu se tehdy říkalo globální metoda a dokonce o tom napsal nějaké knihy. Podle téhle metody jsme se učili číst rovnou slova, místo slabikování. Tatínek byl z toho hrozně nešťastný, protože byl přesvědčený, že takhle se nikdy nenaučím číst. Problémy byly taky se psaním, protože se nejdřív psaly jen linky. Pamatuju si, že jsem se učila českou výslovnost s tatínkem, kterému se ke konci zadrhával hlas. Učitelka, kterou jsem měla ve druhé třídě ráda, byla paní Chřenková. Do třetí třídy jsem chodila v židovské obecné škole v Žilině. Pamatuju si na tamní učitele: Goldberger, Salg a Brunner. Byla to moc dobrá škola, do které chodily také nežidovské děti.

S Ducou jsme se skamarádily v Žilině a dodnes jsme přítelkyně. Její rodiče měli dům se zahradou, kde jsme trávily hodně času. Byla stejně stará jako já. Duca prošla Osvětimí a byla osvobozena v Bergen-Belsenu. Pamatuje si, že se probudila v nemocnici v bílé posteli a myslela si, že musí být v nebi. Říkala mi, že když se vrátila domů, první člověk, kterého potkala, byl kolaborant, který je hlídal, když je chytili. Tak ho udala na policii, která ho sebrala, ale o týden později zase propustila. Tibor mi řekl, že Duca je na tom špatně s nervy. Tak jsem jí pozvala do Prahy a společně jsme žily v mojí garsonce až do roku 1950, kdy jsem se vdala. Duca se pak odstěhovala zpět do Bratislavy, ale dodnes se setkáváme. Stala se fotografkou. V 60. letech ji jedna zahraniční agentura poslala do Izraele, aby udělala fotky pro knížku. Předmluvu k té knížce měl napsat Arnošt Lustig, ale ten, když emigroval, zardil text předmluvy spolu s fotografiemi u sebe na chatě. Bylo to, jako by se ty fotky vypařily. Objevily se až po roce 1989. V 90. letech hostilo Židovské muzeum v Bratislavě výstavu

jejích fotografií a kniha nakonec vyšla pod názvem "Zazděné obrazy".